

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 8 november 2010)

Nummer

2414

Onderwerp

Relatie dierenmishandeling en huiselijk geweld

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In het project 'Een Cirkel van Geweld' dat is uitgevoerd door Stichting Dierzijn in samenwerking met de Universiteit Utrecht¹, is onderzocht welke verbanden er bekend zijn tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling. Wat betreft de incidentie van huiselijk geweld blijkt er een grote overlap te bestaan tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling. De voornaamste conclusies van de literatuurstudie luiden als volgt:

- Kinderen die getuige of slachtoffer zijn van huiselijk geweld mishandelen aanzienlijk vaker dieren dan kinderen die geen huiselijk geweld meemaken;*
- Dierenmishandeling door jonge kinderen is een van de sterkste en vroegste diagnostische indicatoren voor gedragsstoornissen;*
- Volwassen dierenmishandelaars zijn aanzienlijk vaker betrokken bij andere geweldsmisdrijven.*

Uit het projectrapport blijkt dat de meeste dierenartsen op de hoogte zijn van de relatie tussen dierenmishandeling en het vóórkomen van huiselijk geweld en dat dierenmishandeling de voorbode is van mensenmishandeling. Ongeveer 60% van de dierenartsen geeft aan wel eens dieren te behandelen waarbij hij/zij mishandeling vermoedt of constateert. In een aantal van die gevallen hebben de dierenartsen sterk de indruk dat er tevens sprake is van huiselijk geweld.

Het Centrum van Criminaliteitspreventie en Veiligheid stelt in een trendsignalement dat plegers van huiselijk geweld vaak een geschiedenis van dierenmishandeling met zich meedragen en dat dierenmishandeling daardoor kan worden gezien als een voorspeller en indicator van relationeel geweld.² Daarnaast heeft op 16 maart 2010 een artikel in de landelijke dagbladen gestaan waarin de Raad voor Dieraangelegenheden (RDA) een advies bekend maakt aan demissionair minister Gerda Verburg³.

---

¹

http://www.huiselijkgeweld.nl/doc/publicaties/dierenmishandeling_huiselijk_geweld_enders_slegers_2009.pdf

² http://www.hetccv.nl/binaries/content/assets/ccv/webwinkel/Trendsignalement_+2010.pdf

³ http://www.telegraaf.nl/binnenland/6297040/___Dieren_houden_is_geen_recht___.html

De RDA stelt hierin onder andere dat dierenartsen een meldplicht hebben als zij constateren dat het dierenwelzijn wordt aangetast, en dat de overheid bestuurlijke maatregelen moet nemen zodat er kan worden ingegrepen.⁴ De Partij voor de Dieren is van mening dat het vroegtijdig signaleren van huiselijk geweld veel toekomstig leed bij mens en dier kan voorkomen. Dierenmishandeling kan hierbij ingezet worden als indicatiefactor.

1. *Welke conclusies heeft de provincie uit bovengenoemde publicaties getrokken, en welk aanvullend beleid zou er naar aanleiding van deze feiten ontwikkeld kunnen worden in het kader van het signaleren van kindermishandeling?*

Antwoord

Uit het onderzoek van de Universiteit Utrecht in samenwerking met Stichting DierZijn kan worden geconcludeerd dat in Nederland verbanden tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld worden waargenomen. Wel willen we voorzichtigheid betrachten in het stellen van te sterke verbanden, mede doordat in het rapport vermeld staat dat er geen cijfers in Nederland bestaan over de prevalentie van het samengaan van dierenmishandeling met huiselijk geweld. Ook de uitkomsten van de enquête onder Nederlandse dierenartsen moet met enige voorzichtigheid worden beschouwd omdat er sprake was van een lage respons (10%).

De provincie stimuleert en faciliteert preventie en signalering van kindermishandeling middels het expertisecentrum JSO en is verantwoordelijk voor de planning en financiering van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) dat onder Bureau Jeugdzorg valt. Het is de taak van het AMK om kindermishandeling zo snel mogelijk te signaleren zodat het aangepakt kan worden. Het AMK werkt hierin samen met artsen, ziekenhuizen en politie.

Wij zullen zowel het AMK als JSO attenderen op bovenstaand onderzoek.

2. *Deelt u onze mening dat het belangrijk is dat huiselijk geweld en kindermishandeling in een zo vroeg mogelijk stadium worden geconstateerd, zodat er adequaat door hulpverleners kan worden ingegrepen?*

Antwoord

Ja, wij delen die mening.

3. *Dierenartsen zijn vaak de eersten die geconfronteerd worden met de slachtoffers van dierenmishandeling. In sommige gevallen vermoeden zij dat er daarnaast sprake is van huiselijk geweld. Dierenartsen geven echter aan dat zij niet weten wat ze met dergelijke informatie zouden kunnen. Ze stellen daarbij dat een meldpunt een belangrijk instrument zou kunnen zijn om hun vermoedens kenbaar te maken. Bent u het met de dierenartsen eens dat een meldpunt voor dierenartsen een instrument kan zijn om huiselijk geweld te indiceren?*

Antwoord

Iedereen, en dus ook dierenartsen, heeft de mogelijkheid om advies te vragen of meldingen te doen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bij het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) of het AMK.

---

⁴ <http://www.rda.nl/pages/adviezen.aspx>

4. *Binnen de Veiligheidshuizen in Zuid-Holland wordt voor zover bekend het vóórkomen van dierenmishandeling niet meegenomen in de indicatie- en diagnosestelling bij huiselijk geweld. Dit terwijl uit het project 'een Cirkel van Geweld' blijkt dat het als belangrijke indicatiefactor kan worden ingezet. Bent u met ons van mening dat er binnen de Veiligheidshuizen gebruik kan worden gemaakt van dierenmishandeling als indicatiefactor? Zo ja, hoe gaat u dit aanpakken en wanneer? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Een van de werkzaamheden in het Veiligheidshuis is om samen met de convenantpartners de plegers én daders van huiselijk geweld en de eventuele kinderen in kaart te brengen. Veiligheidshuizen zijn regionaal georganiseerd en werken nauw samen met gemeenten. De provincie faciliteert dat BJz haar rol kan vervullen binnen de veiligheidshuizen als een van de zorgstructuren, door daar op afroep aanwezig te zijn. De provincie is hierbinnen verder geen partij.

5. *Het rapport 'Cirkel van Geweld', vermeldt tevens het volgende:*
- *De helft van de vrouwen die wegens mishandeling in een vrouwenopvangcentrum verblijven en die een huisdier hebben, meldt dat hun huisdier ook is mishandeld;*
  - *Chantage van partners of kinderen door bedreiging van hun huisdier komt voor in misbruiksituaties om hen tot meewerken of zwijgen te dwingen.*
  - *Veel kinderen in tehuizen maken gewag van mishandelende volwassenen die dreigen om hun huisdier te doden, beschadigen of af te nemen.*
  - *Van de vrouwen in opvangcentra meldt 30% dat zij hun vlucht hebben uitgesteld omdat zij bezorgd waren over de veiligheid van hun huisdier.*

Wordt er al samengewerkt met het landelijk meldpunt dierenmishandeling (Landelijk meldnummer dierenmishandeling, van de dierenbescherming, telefoonnummer 0900 -202 12 10) en zo nee, bent u bereid om samenwerking te zoeken met het landelijk meldpunt dierenmishandeling, dan wel op andere wijze de afstemming te zoeken met meldingen van dierenmishandeling?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 1.

6. *Op welke wijze wordt er door de provincie zorg gedragen voor de opvang van mishandelde huisdieren, die ook betrokken zijn bij kindermishandeling?*

Antwoord

Dit valt niet onder de verantwoordelijkheid van de provincie.

Den Haag, 23 november 2010

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

M.H.J. van Wieringen-Wagenaar

J. Franssen